

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijski savjet

MIŠLJENJE

po Zahtjevu Marić & Co, advokatsko društvo sa ograničenom odgovornošću, Sarajevo

Sarajevo
januar 2014. godine

Broj: 01-26-7-01-3-I/14
Sarajevo, 22. januar 2014. godine

Na osnovu člana 25. stav (1) tačka f) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), a po Zahtjevu za mišljenje Marić & Co, advokatsko društvo sa ograničenom odgovornošću, Mehmeda Spahe 26, 71000 Sarajevo, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine na 79. (sedamdesetdevetoj) sjednici održanoj dana 22. januara 2014. godine, donijelo je

MIŠLJENJE

Marić & Co, advokatsko društvo sa ograničenom odgovornošću, Mehmeda Spahe 26, 71000 Sarajevo (u daljem tekstu: Podnosilac zahtjeva), podnijelo je Konkurencijskom vijeću Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) Zahtjev za mišljenje (u daljem tekstu: Zahtjev) dana 27. decembra 2013. godine zaprimljen pod brojem: 01-26-10-379-I/13.

Uvidom u podneseni Zahtjev, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da isti nije kompletan, te je zatražilo dopunu, aktom broj: 01-26-8-379-1-I/13 od dana 31. decembra 2013. godine, a Podnosilac zahtjeva je dostavio traženu dokumentaciju podneskom zaprimljenim dana 6. januara 2014. godine pod brojem: 01-26-7-01-I/14.

U Zahtjevu se traži mišljenje da li Ugovor o distribuciji treba prijaviti Konkurencijskom vijeću, odnosno da li treba tražiti pojedinačno izuzeće za isti prema odredbama Zakona o konkurenciji.

Podnosilac zahtjeva u bitnom navodi:

- da Ugovor o distribuciji treba biti zaključen između stranog privrednog subjekta s privrednim subjektom u Bosni i Hercegovini (Distributer) na osnovu kojeg bi strani privredni subjekt snabdijevao robom na neisključivoj osnovi privredni subjekt u Bosni i Hercegovini;
- da Ugovor o distribuciji neće propisivati bilo kakva zabranjena ograničenja tržišne konkurencije, iz člana 4. stav (1) Zakona o konkurenciji;
- da samoprocjena odredbi Odluke o grupnom izuzeću sporazuma između privrednih subjekata koji djeluju na različitim nivoima proizvodnje, odnosno distribucije – vertikalni sporazum (odluka K.V. broj: 01-01-26-103-I/06 od dana 21. februara 2006. godine) (u daljem tekstu: Odluka), potvrđuje da u Ugovoru o distribuciji neće biti zabranjenih ograničenja tržišne konkurencije, iz člana 4. stav (1) Zakona o konkurenciji;
- da strani privredni subjekt ima dominantan položaj u odnosu na većinu robe koja je predmet Ugovora o distribuciji;
- da prema podacima koje posjeduje, uzimajući u obzir predmetnu Odluku, ukupni tržišni udio dobavljača bi trebao biti ispod praga od 30,0%, ali da u određenim robama koje su predmet Ugovora o distribuciji tržišni udio prelazi naprijed navedeni procenat.

Konkurencijsko vijeće je na osnovu navoda iz Zahtjeva, uzelo u obzir slijedeće odredbe Zakona o konkurenciji i podzakonskih akata:

Član 4. Zakona o konkurenciji definiše zabranjene sporazume:

(1) *Zabranjeni su sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja, izričiti i prešutni dogovori privrednih subjekata, kao i odluke i drugi akti privrednih subjekata (u daljem tekstu: Sporazumi) koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na relevantnom tržištu, a koji se odnose na:*

- a) *direktno ili indirektno utvrđivanje kupovnih i prodajnih cijena ili bilo kojih drugih trgovinskih uslova;*
- b) *ograničavanje i kontrolu proizvodnje, tržišta, tehničkog razvoja ili ulaganja;*
- c) *podjelu tržišta ili izvora snabdijevanja;*
- d) *primjenu različitih uslova za istovjetne transakcije s drugim privrednim subjektima, dovodeći ih u nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju;*
- e) *zaključivanje takvih sporazuma kojima se druga strana uslovljava da prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u vezi s predmetom sporazuma.*

(2) *Sporazumi zabranjeni u skladu sa stavom (1) ovog člana su ništavi.*

(3) *Sporazumi iz stava (1) ovog člana nisu zabranjeni ako doprinose unaprjeđenju proizvodnje ili distribucije robe i/ili usluga unutar Bosne i Hercegovine, ili promociji tehničkog i privrednog razvoja, pri čemu potrošačima omogućavaju pravičan udio koristi koja iz njih proizilazi a koji:*

- a) *nameću samo ograničenja neophodna za postizanje ciljeva i*
- b) *ne omogućavaju isključivanje konkurencije u bitnom dijelu predmetnih proizvoda i usluga."*

Član 7. stav (1) tačka b) Zakona o konkurenciji propisuje da će Konkurencijsko vijeće usvojiti grupna izuzeća o provedbi člana 4. stav (3) Zakona o konkurenciji:

"b) vertikalne sporazume, a posebno sporazume o isključivoj distribuciji, selektivnoj distribuciji, isključivoj kupovini i franchisingu;"

Član 3. tačka e) predmetne Odluke propisuje mogućnost primjene grupnog izuzeća na vertikalne sporazume:

- a) *sporazume o isključivoj distribuciji;*
- b) *sporazume o selektivnoj distribuciji;*
- c) *sporazume o isključivoj kupovini;*
- d) *sporazume o isključivoj opskrbi;*
- e) *sporazum o franchisingu;*
- f) *sporazum koji sadrži odredbe koje se odnose na ustupanje intelektualnog vlasništva kupca.*

Član 4. predmetne Odluke propisuje kada se grupno izuzeće primjenjuje na vertikalne sporazume:

"Grupno izuzeće se primjenjuje na vertikalne sporazume iz člana 3. ove Odluke ako ispunjava uslove iz člana 4. stav (3) Zakona o konkurenciji."

Član 5. Odluke propisuje određene uslove vezane za grupno izuzeće vertikalnih sporazuma između privrednih subjekata:

“Grupno izuzeće, u smislu čl. 3. i 4. ove Odluke, primjenjuje se na vertikalne sporazume zaključene između udruženja privrednih subjekata i njegovih članova, ili između takvog udruženja i njegovih dobavljača, isključivo ako se njegovi članovi bave maloprodajom i ako niti jedan pojedinačni član takvog udruženja, zajedno sa njegovim povezanim privrednim subjektima nema ukupni godišnji prihod veći od 4.000.000 KM.”

Na osnovu navedenih odredbi za grupno izuzeće, Konkurencijsko vijeće ističe:

- vertikalni sporazum koji ispunjava uslove za grupno izuzeće iz predmetne Odluke, u smislu člana 7. stava (3) Zakona o konkurenciji ne mora se podnijeti na ocjenu Konkurencijskom vijeću radi pojedinačnog izuzeća, iz člana 5. Zakona o konkurenciji;
- da Konkurencijsko vijeće može, po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke, u smislu člana 7. stava (4) Zakona o konkurenciji, pokrenuti postupak ocjene usklađenosti pojedinog sporazuma iz člana 3. predmetne Odluke (koji stranke nisu obavezne prijaviti), ako njegovi efekti (samostalno ili kumulativno) ne ispunjavaju uslove za grupno izuzeće iz člana 4. stava (3) Zakona o konkurenciji.

Ako neki ugovor ne ispunjava uslove grupnog izuzeća sporazuma ugovorne stranke moraju podnijeti Konkurencijskom vijeću zahtjev za pojedinačnim izuzećem sporazuma.

Član 5. stav (1) Zakona o konkurenciji definiše postupak stranaka vezano za pojedinačno izuzeće od zabrane sporazuma:

“Konkurencijsko vijeće, na zahtjev jedne ili više stranaka u sporazumu može donijeti rješenje o pojedinačnom izuzeću od zabrane sporazuma iz člana 4. stav (1) ovoga zakona, ako sporazum ispunjava uslove iz člana 4. stav (3) ovoga zakona.”

Član 29. stav (1) Zakona o konkurenciji se odnosi na sadržaj zahtjeva za pojedinačno izuzeće:

„Uz zahtjev za pojedinačno izuzeće sporazuma prilaže se:

- a) izvornik ili ovjeren prepis, odnosno ovjereni prevod sporazuma, ako službeni tekst sporazuma nije na službenim jezicima koji su u upotrebi u Bosni i Hercegovini;*
- b) izvod iz sudskog upisnika, dozvola za rad, ili druge odgovarajuće isprave o registraciji podnosioca zahtjeva;*
- c) godišnji izvještaj ili finansijski izvještaj te druge računovodstvene isprave za finansijsku godinu koja prethodi sklapanju sporazuma (svi učesnici sporazuma);*
- d) druge podatke koje Konkurencijsko vijeće utvrdi da su neophodni.“*

Ovo mišljenje je dato isključivo na osnovu navoda iz Zahtjeva.

Predsjednik

Gordan Raspudić